Anul al 55-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

Nr. 223 Joi 18 August 1938
12 Pagini P. IIII

ABONAMENTE
IN ŢARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tarifuł poştal şi valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ŢARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
şi UNIV. LITERAR câte
220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
şi UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

„BURSELE" STUDENŢEŞTI ŞI „IMPRUMUTURILE" AMERICANE

Ministerul educaţiunii naţionale a stabilit normele pe baza cărora va acorda burse studenţilor merituoşi, lipsiţi de mijloace materiale.

Ajutorul dat de stat elementelor tinere, ca să poată urma cursurile universitare, sau ale şcoalelor superioare de specialitate, este cu atât mai necesar la noi, cu cât majoritatea studenţilor săraci sunt români.

S'a constatat în ultimii ani o descreştere a numărului studenţilor români, mai cu deosebire la Universităţile din ţinuturile unite din cauza situaţiei lor materiale şi o creştere a numărului studenţilor minoritari. In expunerea de motive a legei pentru completarea unor dispoziţiuni din legea învăţământului superior se spune:

„Acţiunea de asistenţă socială a studenţilor săraci şi superior înzestraţi, se pune cu deosebire la Universităţile din ţinuturile alipite, unde numărul studenţilor români este în continuă descreştere din cauza greutăţilor economice şi financiare, care s'au resfrânt într'o măsură cu atât mai mare asupra elementului etnic românesc, mai sărac decât cel minoritar şi mai ales asupra păturii noastre ţărăneşti, care nu mai poate să facă faţă cheltuelilor legate de studiile universitare".

Aşa se explică faptul, că cu tot numărul mare al studenţilor din învăţământul superior, dacă luăm în seamă ordinea participării lor la şcolaritate în şcolile de toate gradele, Românii de origină ocupă doilea locul al cincilea în raport cu celelalte naţionalităţi şi cu populaţia şcolară recensată.

Din criticile — unele întemeiate, altele nu — ce s'au adus în ultimii ani organizării învăţământului nostru superior, s'a reţinut mai mult afluxul considerabil al tinerilor în Universităţi şi nivelul coborît al culturii, decât raportul real dintre numărul studenţilor, pe naţionalităţi şi populaţia şcolară recensată.

De aceea s'a impus ajutorarea tinerilor studenţi săraci, dar merituoşi, spre a se putea stabili un echilibru între toate elementele ce beneficiază de învăţământul superior, organizat şi controlat de stat şi a se asigura formaţia unei elite intelectuale româneşti.

Dacă această contribuţie a statului este necesară pentru promovarea elementului tânăr românesc, forma acestei contribuţii, — bursa — nu o considerăm cea mai potrivită scopului urmărit. Nu este bine să se menţină ideia statului - providenţă, a statului generos, care acordă ajutoare materiale, chiar în scopuri reclamate de interese superioare de ordin naţional şi cultural, sub forma burselor. Ideia ajutorării studenţilor săraci, de către stat, s'a născut în Franţa, în epoca revoluţionară. Atunci s'a propus în Adunarea naţională, ca fiii săraci ai patriei ce vor să beneficieze de învăţământul superior, să li se asigure întreţinerea cu cheltuelile de studiile universitare".

Aşa se explică faptul, că cu tot numărul mare al studenţilor din învăţământul superior, dacă luăm în seamă ordinea participării lor la şcolaritate în şcolile de toate gradele. Românii de origină ocupă doilea locul al cincilea în raport cu celelalte naţionalităţi şi cu populaţia şcolară recensată.

Din criticile — unele întemeiate, altele nu — ce s'au adus în ultimii ani organizării învăţământului nostru superior, s'a reţinut mai mult afluxul considerabil al tinerilor în Universităţi şi nivelul coborît al culturii, decât raportul real dintre numărul studenţilor, pe naţionalităţi şi populaţia şcolară recensată.

De aceea s'a impus ajutorarea tinerilor studenţi săraci, dar merituoşi, spre a se putea stabili un echilibru între toate elementele ce beneficiază de învăţământul superior, organizat şi controlat de stat şi a se asigura formaţia unei elite intelectuale româneşti.

Dacă această contribuţie a statului este necesară pentru promovarea elementului tânăr românesc, forma acestei contribuţii, — bursa — nu o considerăm cea mai potrivită scopului urmărit. Nu este bine să se menţină ideia statului - providenţă, a statului generos, care acordă ajutoare materiale, chiar în scopuri reclamate de interese superioare de ordin naţional şi cultural, sub forma burselor. Ideia ajutorării studenţilor săraci, de către stat, s'a născut în Franţa, în epoca revoluţionară. Atunci s'a propus în Adunarea naţională, ca fiii săraci ai patriei ce vor să beneficieze de învăţământul superior, să li se asigure întreţinerea cu acelaş simţământ de răspundere şi de control ca în toate ţările mari sau mici. Dar, — şi mai ales într'un moment de încordare internaţională — concentrările de forţă, manifestările de ordin militar, nu trebue să lase impresiunea că au un caracter ameninţător şi provocator. Din momentul ce scopul lor nu este altul de cât un control al progreselor realizate, ele trebue să fie menţinute în cadrul lor obicinuit.

Nici manevrele franceze, nici cele belgiene, nici cele italiene, nici cele britanice, n'au produs cea mai mică îngrijorare, fiindcă ele n'au depăşit cadrul lor normal şi n'au avut, nici prin numărul oamenilor chemaţi sub arme, nici prin celelalte măsuri, caracterul senzaţional şi aproape ameninţător al actualelor manevre germane.

Europa trece în momentul actual printr'o mare încordare. Focarele din care ar putea ţâşni un incendiu general sunt departe de a fi stinse. E deci firesc, ca asigurările verbale de pace să fie într'o cât mai strânsă concordanţă cu faptele. Exemplul acestei concordanţe a fost dat până acum cu stăruinţă şi cu o merituoasă răbdare, de Marea Britanie, de Franţa, de Cehoslovacia, deşi de multe ori interesele lor vitale au fost pe cale de a fi primejduite. Ea însă nu se manifestă din partea Germaniei. S'ar putea spune chiar că cu cât declaraţiile pacifice se înmulţesc, cu atât, în fapte, atitudinea Germaniei devine mai bizară.

Presa britanică, fără deosebire, constată această contradicţie crescândă între vorbe şi fapte şi îşi exprimă îngrijorarea pentru viitor.

Marele ziar englez „Yorkshire Post", după ce relevă extraordinarele preparative militare germane, care — spune ziarul — „după părerea observatorilor imparţiali, au produs în Germania un sentiment de neliniste", continuă astfel:

„Yorkshire Post" conchide spunând că opiniunea publică britanică trebue să fie informată „pentru a o feri de iluzii şi pentru ca judecata ei să nu fie falsificată de un optimism sistematic întreţinut".

„Calmul nostru şi sângele nostru rece — încheie „Yorkshire Post" — nu-şi vor avea deplinul lor efect decât dacă străinătatea va fi convinsă că, la nevoe guvernul britanic, susţinut de întreaga opiniune publică, va şti să-şi ia răspunderile".

„Rapoartele — spune „Manchester Guardian" — care sosesc de la toate regiunile de frontieră, nu lasă nici o îndoială asupra îngrijorărilor populaţiei

Pe de altă parte marele ziar „Times" arată regretul ce-l provoacă faptul că ziarele germane continuă campania lor contra Cehoslovaciei suprimând în acelaş timp toate ştirile cari nu „cadrează" cu această campanie.

In presa franceză se manifestă aceeaşi îngrijorare.

„Ce trebue să credem — scrie „l'Ordre"—de zgomotul de arme pe care-l face actualmente Germania? Toate informaţiile în această privinţă lasă impresiunea că o nouă lovitură de forţă hitleristă este iminentă? Dar este oare într'adevăr Hitler doritor să deslănţuie un conflict? E permis să ne îndoim din partea unui om care, deşi iluminat, a ştiut totuşi până acum să-şi păstreze sângele rece"?

Ziarul francez încheie astfel:

„Aceasta nu înseamnă că luna August nu poate fi o lună critică. Dar ea nu va fi critică de cât în măsura în care Londra şi Parisul vor accepta să fie.

Leeţia de la Ciang-Ku-Feng nu e valabilă numai pentru Extremul Orient. Bluff-ul poate fi condamnat la eşec şi în Europa. E de ajuns să nu te laşi înfricoşat".

Corespondentul din Londra al ziarului „Figaro" comunică următoarele:

„Pentru observatorii britanici atacurile presei germane contra Cehoslovaciei, atacuri din ce în ce mai violente, nu mai pot fi interpretate ca un mijloc de a influenţa pe lordul Runciman în favoarea germanilor sudeţi.

Dacă la aceste aprecieri ale presei franco-britanice se adaugă ieşirea violentă a presei americane care, după cum s'a putut vedea din telegramele de ieri, vorbeşte de necesitatea de a se răspunde la „ameninţarea brutală" cu o „ameninţare de o brutalitate egală" — ne putem da seama de starea de spirit pe

(Continuare în pag. 2-a)

MANEVRELE GERMANE

Muncitorii mineri vizitează ţara

Cei 1000 de muncitori cari au vizitat Duminică Bucureştii au vizitat Luni Constanţa. Iată-i scoborând din tren, cu fanfara în frunte

Un avertisment al Statelor-Unite pentru puterile totalitare

OXO

Lumea vrea să trăească în pace

Washington, 16 (Rador). — D. Hull, ministrul afacerilor străine a pronunţat aseară un discurs, care a fost retransmis de posturile de radiodifuziune.

D-sa a declarat între altele: „Intr'un viitor apropiat nu va mai fi în curând posibil naţiunilor să aleagă şi să urmeze, unele calea forţei, iar altele calea raţiunii".

D. Hull a arătat apoi că opinia publică americană înţelege pericolele ce rezultă din situaţia actuală, căci „este evident că dacă tendinţele de azi spre un adevărat haos mondial se accentuiază, primejdia va ajunge să fie şi mai mare, şi mai îngrijorătoare şi lumea întreagă ar putea să fie aruncată într'un sălbatec conflict economic, politic şi militar".

Oratorul a terminat printr'un avertisment dat puterilor totalitare:

Va fi din ce în ce mai evident — chiar pentru ţările cari îşi pun speranţele lor în politica bazată pe forţa armată — că majoritatea sdrobitoare a omenirei este decisă să trăiască într'o lume în care anarhia nu va fi tolerată, în care ea va avea prioritate şi în care relaţiunile economice, culturale şi pacifice nu vor fi turburate.

Spahii algerieni în observaţie la manevrele armatelor franceze din Alpi

O nouă armă automată pentru armata americană

Londra, 15 (Radio-Central). — „Daily Telegraph" anunţă din Washington că armata americană a adoptat o nouă armă automată „Garand", cu care se poate trage de cinci ori mai repede decât cu celelalte arme.

Pe acelaş principiu se bazează un nou tun antiaerian, a cărui viteză de tragere este mărită prin folosirea gazelor produse cu ocazia tragerii. Reculul este foarte redus.

Principalele centre din Statele-Unite, cum ar fi ca exemplu New-York, vor primi pentru prima oară o apărare anti-aeriană suficientă.

Confiscare de opium
în valoare de 600 mii dolari

Washington, 15 (Rador). — Departamentul tezaurului anunţă confiscarea unei cantităţi de opium în valoare de 600 de mii dolari de pe un vas ancorat în docurile din Brooklyn, la New-York şi aparţinând unui anume Franck R. Mc. Cann.

Autorităţile vamale au deschis o anchetă. Cantitatea de stupefiante confiscată pare să fie cea mai mare din ultimii zece ani.

Cel mai senzaţional proces din istoria New-Yorkului

New-York, 15 (Rador). — *Azi a început în faţa Curţii supreme procesul intentat împotriva bine cunoscutului politician american James Hines, şeful lui Tammany Hall, clubul partidului democrat din New-York, acuzat de luare de mită, exrocherie şi organizarea unor loterii suspecte cu complicitatea unor gangsteri.*

Ziarele afirmă că procesul va fi unul din cele mai senzaţionale din câte s'au înregistrat în istoria New-York-ului şi că va aduce desvăluiri de mare importanţă cu privire la influenţa pe care o exercită gangsterii asupra magistraţilor din New-York.

In cercurile gangsterilor se exprimă credinţa că procurorul districtului New-York, d. Thomas Dewey, va denunţa numeroase persoane oficiale, judecători şi politicieni din oraş.

In prima şedinţă publicul nu a fost admis în sala tribunalului, deoarece sala era ocupată până la ultimul loc de ziarişti şi de cele trei sute de persoane din sânul cărora urmează să se aleagă juriul de judecată.

Avioane prăbuşite

Geneva, 15 (Rador). — **Avionul de pe linia Geneva-Lyon s'a prăbuşit astăseară sfărâmându-se nu departe de aeroportul Geneva.**

Pe bord se aflau trei pasageri şi pilotul.

O persoană a fost omorîtă. Celelalte trei sunt grav rănite.

UN AVION GERMAN S'A PRABUŞIT IN GOLFUL RIO DE JANEIRO

Rio de Janeiro, 15 (Rador). **Un avion „Condor", având pe bord 5 pasageri, s'a prăbuşit în golful Rio de Janeiro.**

Avionul aparţine liniei de navigaţie aeriană germană.

In afară de cei 5 pasageri ce s'au înecat, cu ocazia acestui naufragiu, au pierit şi cei 4 membri ai echipagiului.

xXOOOXx

SCUFUNDAREA UNUI VAS FRANCEZ

Gibraltar, 15 (Rador). — **Vaporul francez „Artoes" a lovit aseară o mină pe când naviga la 150 km. spre sud de Gibraltar.**

Vaporul s'a scufundat. Echipagiul format din 14 oameni a putut să se salveze cu ajutorul a două bărci.

„Cehoslovacia nu trebue să se teamă de nimeni"

Praga, 15 (Radio-Central). — *In cursul zilei de eri numeroşi membri ai guvernului au participat la diferite serbări.*

Astfel d. Machnik, ministrul apărării naţionale, a ţinut un discurs la Hranice, la serbarea înălţării în grad a noulor sublocotenenţi. D-sa a declarat că un stat, care posedă o constituţie cu principii democratice şi nu a pricinuit nimănui nici o nedreptate, nu trebue să se teamă de nimic, în special când este dispus să facă concesii spre a salva pacea. Aceste concesii nu trebue însă să aducă vreo atingere suveranităţii naţionale şi nici demnităţii oamenilor cari au contribuit la ridicarea şi întărirea republicii.

D. ing. Dostalek, ministrul lucrărilor publice a spus la serbarea din Hradec Kralove a organizaţiei sportive a partidului catolic, „Orel", printre altele, următoarele:

„Cehoslovacia a depus totdeauna sforţări spre a avea relaţiuni paşnice şi prieteneşti cu toate statele vecine. In problema minorităţilor nu s'a lăsat nici odată condusă de ură. In problema minorităţilor a asigurat desvoltarea tuturor naţionalităţilor pe cale legală, cum nu există în lume alt exemplu. Cehoslovacia nu este însă dispusă să facă concesii în detrimentul libertăţii, unităţii şi instituţiilor democratice ale republicii.

D. Dostalek a încheiat, spunând:

„Nu tratăm asupra libertăţii noastre. Pentru libertatea noastră luptăm şi murim la nevoe".

La serbările din Brno ale organizaţiilor sportive din Moravia a luat cuvântul d. Bechyne, ministrul căilor ferate, care a spus, printre altele, următoarele:

„Liniştea noastră să nu înşele pe nimeni şi nimeni să nu creadă că este vorba de slăbiciune. Guvernul nostru este puternic, fiindcă naţiunea cehoslovacă este puternică. Guvernul nostru este moderat fiindcă vrea să menţină pacea. Dacă însă în cartea istoriei este scris ca noi să luptăm pentru dreptatea şi libertatea noastră, atunci întreaga noastră naţiune va fi o armată, iar armata noastră întreaga naţiune".

Cardinalul Innitzer
refuză să ia parte la congresul din Fulda

Serviciul special al „Universului"

Londra, 15 (Radio-Central). — „Daily Telegraph" anunţă din Viena: **Cardinalul Innitzer a refuzat în numele episcopilor austriaci să participe la congresul cardinalilor din Fulda, care se ţine mâine.**

Cardinalul Innitzer a comunicat în acelaş timp că după serbările din Salzburg episcopii austriaci vor ţine un congres separat.

Populaţia catolică din Austria aşteaptă cu mare interes pastorala care va fi dată de congresul cardinalilor din Fulda. Atitudinea episcopilor austriaci şi măsurile anti-bisericeşti luate de autorităţile naţional-socialiste au provocat o rezistenţă din ce în ce mai accentuată în rândurile catolicilor austriaci.

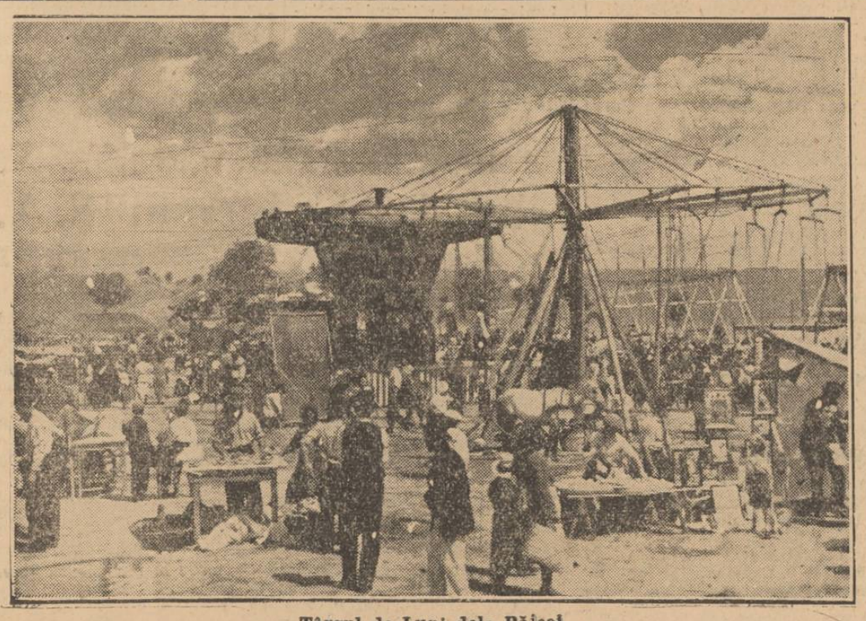

Târgul de Luni dela Băicoi

Coborîrea de pe muntele purpurei (Nanking). Poarta ce duce la mausoleul d-rului Sun-Yat-Sen, părintele republicei Chineze camuflată împotriva aviaţiei, cu prăjini de bambu.